

DANICA.

Katolišk cerkven list.

№ 16.

V četrtek 15. maliga travna 1852.

Tečaj 7.

Oživiljevanje katoliške cerkve *).

Kdor v vesoljno zgodovino vidi, mora spoznati, da si je rimsko-katoliška cerkev v novših časih prav čudovito pomagala. Na Nemškem se je to nar perva pokazalo, odkar je veliki škof Kolinski Klemen Avgust v ječo pahujen bil. Razumni protestanti, zmed njih nar prvi naš sedanji kralj, so že takrat previdili, kaj de mora iz tega razpertja priti: ker sleherna cerkev, ki ji je še kolikanj pravice do imena kersanske cerkve, orožje ima, zoper katero orožje nar boljših vojakov nič ne more opraviti. Malo let po tem je krivi prerok kričal: „Rim mora pasti!“ — in odslej se je cerkev še le oživljala. In ko je slednjič 1848. leto z vsimi peklenškimi močmi pergromelo, ter je Rim v človeških očeh res padeł — smo se le nar veči čudo zagledali: da namreč Rim tudi brez Rima zamore živeti; in katoliška cerkev je v raznih deželah nar veselši življenje razodevala, ko je v Vatikanu kersovejna derhal kraljevala, ko je papež pobegnili in pregnan bil. Med tem, ko je Evropa po nar večih prekucijah raztergana bila, in je skoz dve sto let v naši protestantski cerkvi med vednim vojskovanjem na boriših, dvorih, lecah in popirju oznanovavstvo, ki ga je Gospod svoji cerkvi zročil bil, popolnoma zginilo, je sila vnetih oznanovavcov pod Franciškam Ksaverjem iz katoliške cerkve med malikovavce oboje Indie popotvalo, jih je na tisuče na Japanskim mučenih bilo, so bile cele dežele, kakor Paragvaj, po svetim evangelij omkane. V drugim času, ko je silovitost derzavnih mašin vse samostojno požirala in vse pokončavala, kar so pobožni predniki bili napravili, — so iz katoliške cerkve pod Vincencjem Pavljanam in njegovimi nasledniki nove naprave moči kersanske ljubezni vstale za terpeče ljudi, — za bolnike, jetnike, uboge, zapuščene, zgubljene, ki so zdaj nam v zgled. In se ta čas, ko so naše očitne šole cerkev na vso moč podkopoavale in skorej ni duhovnije bilo, da bi pastori besedo božjo in vero, na katero so persegli, bolj cenili, kakor ta ali uni vladini razpis, in to ali uno zmišljavo lastniga umovanja ali lastne lenobe, — se je polovica francozovske duhovšine raji v prekucijske ječe, na morše in v pregnanstvo podala, kakor da bi persego storila, ki bi njeno cerkveno vest ranila. ... Pa pustimo pretečene čase in brez enostranosti v sedajnost pogledjmo. — Katoliška cerkev, v sebi edina, združena moč ki vé, kaj de hoče, si ravno takrat, ko vse okoli

nje razpada, nar več perdobi, vse dogodbe so ji v prid. Nemci se vnamejo za edinost, in ona Kolinsko veliko cerkev zida; vstavni zbori omahujejo, in ona s terdno roko seže po neminljivih darovih: po cerkveni in učilni svobodi; odkar jo je zadobila, njeni misionarji v miru po deželah hodijo; v norih letih so družbe na družbe vstajale, ali zmed vsih ima močna zveza nemških škofov in veliko razširjenje katoliških družb, ki se nanjo upirajo, skorej edino terdin obstanek. V Belgii, ki je bila brez gospodarja, si je veliko stanovanje zbrala; v negotovim prerojevanju in omahljivosti stariga Angleskiga se ona vedno bolj uterduje; na razvalinah Francozovskiga ona svoje perute razteguje; iz zmotnjav meklenburske vstave ona v ti staroluteranski deželi izhaja; Avstria se umikuje, in ona se pomikuje, ter je edina, ki tukaj kakor na Francoskim, v občni stiski, ki divjemu razpadu mora nasledovati, za se svobodo dohiva. Čudno je: v svojim središu na Vulkanu sedi, in se daljnim mogočnim kraljestvam v zaželjeno podporo ponuja; kjer je posestnica in deželiska oblastnica, se le sptujo vojsko obranjuje; in gospoduje, kjer jo samo terpe; srečno zmagnuje, kjer jo stiskajo in terpežijo, in le svobodo in enake pravice tirja, določniga napredvanja zagotoviti se. Katoliške dežele ji zunanjo moč in bogastvo jemljejo, in ona ravno iz revšine in ker jo deržava zanemarija, novo moč dohiva, tako da njenimu znotranjimu razvitju nobena reč več prida ne prinese, kakor ravno to obropanje, ki jo je zunaj Laškiga skorej povsod zadele. Morebiti ji bo gospod Bog zunanjo veličastvo tudi v teh deželah odvzel, da bo vsa v njega in v njegove znotranje darove obrnjena. — Pa kjer so jo tudi do dobriega obropali, ji vunder ne manjka denarjev in pripomočkov za nove naprave, pa tudi sere in rok ne, ki ji se brez zakladov in plačila — celo v vsim pomaukanju služijo. — Posebno znamenitno je v katoliški cerkvi tudi to: kako da se v nji nar večji nasprotja v edinost združijo. Ako se njeno obnašanje premišluje, se ne ve, ali bi se reklo: da sega v nar davnisi davnost? ali: da nar novšimu napredvanju današnjih časov sledi? Med tem ko v zaspanih samostanih nar ostrejši, nar starejši vodila pogumno vpeljuje in se memo zunanjiga lepiga obnašanja tudi znotranja gorečnost starih časov obnovljuje; ravno tako voljno nar novši podobo družinstva sprejema. Med stermeče anglikance in Jonatanove brate noviga sveta stopi njen molčeči pušavnik iz La Trappa, in njegovo „memento mori!“ (spomni se smerti!) je edino znamenje življenja, ki se iz njegovih ust sliši; po mestih in vaseh šlezinskih po zgledu rovarjev svojo

*) Spisal protestant Filip Natusi v protestantskim časniku: Volksblatt für Stadt und Land, ki ga je popred sloviti Florencourt vredoval.

listno skrinjico izpostavlja, in v očitnim zboru, kjer sme sleherni biti in govoriti, na vsako napisano vprašanje v oziru časa in cerkve serčno odgovarja. Ona je povsod: njen veliki škof Pariški pade na zagraja, kjer s pastirsko besedo kroglam proti, in komaj so morivci vjeti, se cela pobožna bratovsina ponudi, jih ko perjati in varhi nesrečnih po svetu spremljati, kamor koli si bodi. Oživiljenim starim družbam nove perdružuje, ki nove dela kersanskiga usmiljenja opravljajo. — Med tem, ko se per nas o vstavnih vprašanjih strašno trudijo in jim, če kolikanj na dan spravijo, od leve in desnice nasprotvajo, dokler se na dan spravljen reč zopet ne pokone: katoliška cerkev molči, in iz stariga zaklada svojih izročil okrajni zbor škofov, škofijni zbor sleherniga škofa in njegovih duhovnikov s terdno roko zopet na dan spravi. Med tem, ko per nas v vsih zbori vprašanje, kako deleč sme svobodno gibanje v družbah segati, do vsih kotov znanstva vodilama razsojujejo in so vsi dvomi, ako na to, kolikor je res „delavnosti“ gledamo, skorej vpitje za ni imenovati: katoliška cerkev brez vsiga znanstva in pretresovanja s svobodnimi družbami dežele preprega; med njimi so: družbe Vincencejeve za moške, Hedvigine za ženske uboge in bolne, družbe Franciška Regisa za popravo divjih zakonov, bratovšine Mariiniga serca za molitev v spreobrnjenje nespokornikov, družbe Franciška Ksaverja za oznanovavstvo med malikovavci, družbe Bonifacije za katoličane na Nemškim, slednjič katoliške ali Pijeve družbe, katerih veliko zbiralise, enako našimu cerkvenimu zboru, pa z vse drugačno enoto in edinostjo, od leta do leta po Nemskim popotva.

(Konec sledi.)

Iz pastirskiga lista prečast. gospoda Jožefa Otmarja, Sekovskega škofa.

V svojim pastirskim glasu se ta visoki pastir zlasti zavoljo oskrunovanja nedelje pertožujejo in pravijo med drugim:

„Ako ravno se per nas očitno zaničevanje nedelje po deželskih zapovedih ustavlja, je vendar to zaničevanje že v mnoge kroge delavcev globoko séglo, in sad, kteriga to pernaša, je očitno pred nami. Nesrečniki, kteri mesto nedelje pondeljik praznujejo, ne vedo nič, ali celo malo tega, kar Boga in njih lastno zveličanje zadeva; njih vest spi, in ako se véasi predrami, je podobna človeku v merzlici ležecimu, kteri kake zmišljene sanje za čisto resnico ima. Vzrok je, ker ne poslušajo pridige, kersanskiga nauka, oznanovanja nebeskih resnic... Namesto molitevnih bukev vzamejo v roke kak sramoten list, namesto evangelia kako brezbožno knjigo; .. le tisti je njih pridigar, kteri per kozarec vina vé dobro božje in deželske postave grajati. Skoz teden zaslužen plačó zapravijo po večerih v pivnicah; in kar je se hušji, tudi nesramne in pregrešne zaveze delajo.“ ...

„Bogatini, veljaki in zobraženi so bili prvi nasledniki krivih prerokov: le-ti so bili prvi, ki so posvečevanje nedelje z merzlim sercam nasledovali, zaničevali, ali pa nedeljo popolnoma zavergli. Bili so časi, ob kterih je nejeverniki splošovan bil. V téku časa se je, hvala Bogu! nekaj spremenilo; vendar mlačnost v kersanski veri še ni sere zapustila... ker se zdaj mislijo nekteri, de je zobraženimu človeku nepristojno za reči vnetimu

biti, kterih ne more doseči s svojim umam; nevera je še le malo svojih zgubila. Z mlačnostjo in napuhjenostjo se strinja mehkužnost, in ravno med tistimi stanovi, kteri bi mógli drugim v zgled biti, je posvečevanje nedelje iz veči strani ali čisto zgnilo, ali pa svojo resnoto zgubilo. Mnogi se še ne zmislijo na nedeljo in praznik, pri njih je že nekaj velikiga, ako kteri, ko ravno družiga ne vé začeti, hitreje ko more, tiho mašo brez vsake pobožnosti slisi — pričujočim vé v pohujšanje, ko v zgled. Velika maša, oh ta se jim že predolga zdi, k njisamo pridejo, ako bile poglasnih pevskih in pevkinjskih gerl bilo slisati: pridiga, pravijo, de jim je čisto nepotrebna; mislijo, de sami takó dobro ali še bolje vedo, in ako bi ravno hotli kaj taci ga se naučiti, de sami lahko v knjigah najdejo. Od duhovne moči, od prizadevanja pri občinski božji službi se z Bogom zediniti, od tega nimajo ne duha ne sluha, to je za nje neznana dežela. Žalostni nasledki tega so, de sicer dobro zrejeni in zobraženi ljudje, kar se kersanstva, vere in cerkve božje tiče, Bogu bodi potoženo! nič ne vedo. Od kersanskiga nauka, v kterim so mlade leta podučeni bili, so le kake besedice ali molitvice še ostale.“

„Hlapci in delavci, .. povejte, ali ste obogateli z delam, kteriga ste ob nedeljah opravljali, ste li z zapravljivim praznovanjem pondeljka kej srečniši? Ktere žalosti in bolezni ne nasledovajo pri pivniških ljubivcih za nesnažno pijanostjo? Je vam kaj-li skrunjenje in zaničevanje vere in deržavniga reda mir perneslo? So li stiske, osramotenje in vestno očitjanje, ktere za prepovedanim poželenjem nasledvajo, prijetne reči? Je li nezadovoljnost sam seboj, nevošljivost in jeza zoper vse, kterim se boljši godi, kej srečniga? Gotovo se še spomnite boljšiga časa (kakor je ta, ko v pregrehah sreče isete). Spomnite se sladkiga materniga nauka, svetiga večera, Zveličarja v jaslicah, per viga Obhajila; v globočini vaše duše se še gotovo znajde kaka iskrica tega svetiga spomina, ako ravno je pokrita v pepelu pregrešniga življenja. Gospod je persel in zeli, de naj se ta iskrica razžari, vas razsvetli in ogreje; ali posvečujte popred dan, kteriga je Bog v svojo službo odločil: hodite k pridigi, h kersanskimu nauku, živo si prizadevajte poznati sveto vero, ktero naši zapeljivci grajajo in je še poznajo ne. Hodite k sveti maši in ako zamorete, k taki, pri kteri je mnogo pobožniga ljudstva zbraniga, de se vam z zgledam vere in pobožnosti visokost tolaživniga daru predociti, kteriga je Kristus na križu opravil. Ne dajte se kakoršnimu koli neumnimu zasmehovanju zapeljati! Tisti, kteri težko sterpe, de vas pogresajo v nedeljo per delu in v pondeljik v pivnici, dosto govore od pravice in svobode: ali pravice, zveličanje doseči, in svobode, po kersansko živeti, tega ne bi radi komu perпусти!“. *

Perlog k slovenski pesmarici.

Léto je že preteklo, kar sim jed k ognju perstavil, de bi jo dobro skuhano častitim bravcam „Zgodnje Danice“ dal pokusiti: pa se ni dala zadosti skuhati, ker mi derv permanjkuje. Morebiti

* V versto taci zapeljivci gre tudi tisti nesrečni malopridnez, ki je nedavno v L. nekemu živo in goreče nasere govoril, de naj nikoli vé ne gre k masi in k spovedi.

se bo komu zdela še terda ali pa neješ; naj jo pa sam še pokuha in potlej nam da pokusiti. Čakal sim dolgo v upanji, de bo kdo še kaj jedi slovenske pesmarice dal zavžiti, to je, zavoljo nabere slovenskih pesem in jim permerjenih napevov za potrebe katoliške cerkve po Slovenskim; pa se za g. Adamičam nihče ni dal slišati. Mnogi so nam mnogo od nje povedali, kar je po večim dobro povedano; vsiga pa po mojih mislih niso prevdarili, kar je k temu potreba.

Vi, ljubi bravci! me bote naglo poprašali: Kaj pa še ti veš nam povedati v zadevi slovenske pesmarice? Odgovorim hitro in naravnost: Ni zadosti, de je v slovenski abecedi pisana, po grammatikalnih vodilnicah uterjena, ampak mora tudi imeti: 1) slovensko pevsko mero z enakimi stopi; 2) slovenske odrezke (odstavke); 3) slovenskiga pesniškiga duha; 4) pobožniga ali cerkveniga duha; in 5) slovenske napeve.

Na to vprašate: Ali niso pesmi, ki jih že imamo, slovenske? — Ali so, ali niso, bote sami presodili iz tega, kar bo kmalo bolj obširno razloženo. Večidel se diše naše pesmi po nemšini, kar čuda ni, ker pesniki so živeli med Nemci ali per Nemcih, so se od mladiga nemšine učili, jo brali, govorili, njih prozodijo v se jemali, toraj tudi po nemško mislili, govorili, pisali in peli. Znaprej bo že kaj drugač, ker se mladenči po Slovenskim po šolah tudi slovensine učē, se bo že kaj slovenski pesniški duh zbudil.

1) Latinci imajo mnogo pevsko mero in mnoge stope ali stopaje (pes) v nji, tudi zmešane: Slovenec pa ljubi le Troheje, Jambe in Daktile *), četverostopne ali pa še le tri: peterostopni so pretežki peti, in Heksameter s Pentametram je težaven brati; ker Slovenec le lahko ljubi. Per 68 svetih pesmih so bolj gledali na peto reč, kakor na pevsko mero in na njih stopnje, bolj vneti za sv. nagibanje, kakor za lepo in lično snago pevske mere.

2) Menim, de je osemverstne odrezke narložji delati. Tudi g. Potočnik jih ima veliko v Jambu ali v Troheji; nekaj jih je v 68 pesmih in Cevkovih. To diši zlo po nemšini. Bolji in bolj pravni in slovensini podobni bi bili četeroverstni ali pa šesteroverstni, kakoršnih najdemo po vsih pesmiških bukvah, ker bi bile pesmi razumljive za take, ki dolgih period niso vajeni, kakor:

Bo prišla na ura,

Morbiti nicoj,

Nobeden tovaršev

Ne pojde z menoj.

Dvojnoverstni odrezki se mi zdē clo prekratki za pesmarico in za poviksano omiko Slovincov, kakor: Lavdon zbira silno vojsko,

Pa sam ne ve, kam pojde žnjo.

Slovenski pesnik, ko pride do srede odrezka, rad prvi polovici kaj nasprotniga povē, kar petje zarēs močno povzdigne.

Tukej je tudi prilika od vjēma (Reim) govoriti, našim razvajenim usesam prijetniga, petju ne prav potrebniga, nekoliko škodljiviga, ki je možki in ženski. Vonder pa pesmi brez vjēma niso kaj všeč; pa tudi ravnojem (asonanco) za ljubo vzamejo; res pak je tudi, de iskanje vjēma mnogo-krat veliko božjiga duha odnese; zato niso hvale vredni, ki ga močno tirjajo ali neradi pogrešajo, ali pa pesniki, ki lepo govorjenje njemu darujejo,

kakor: „dal življenje de je aam,“ namesti: de je nam življenje dal.

3) Slovenski pesniški duh tirja ne le slovenskih besed, ampak vsa vez govorjenja mora biti po slovensko stavljen, to je, ne nemčevati (germanizirati) ali latinčevati. Latinic s tem svoje govorjenje lepša, de besede križem stavi, to v slovenskim ne gre in skazo dela; zakaj to poslušavca moti, mu svete občutleje razkropi, včas za več verstie. Nekterim se to lepo, drugim učeno zdi, drugi drugač pevske mere ne stlačijo: jest pa menim, de je bolj naređiti Jamba med Troheje, kakor neredovno besede predevati, postavim: „Za brezkončne grehov zmote,“ bolji pak: Za pregreh neskončne zmote.

Dalje tirja ta duh od pevca, de se ogiba zaporednih zategnjenih zlogov in kopičenja soglasnic zlasti šumečih, c, s, z, č, š, ž, postavim: „Jezus sicer nas živi, čast čmo dati.“ Lepi je laški jezik za peti, ker veliko zlogov po dve čerki (soglasnico z glasnico) ima: še lepši je slovenski, ker zraven te obilnosti ima dolge in kratke zloge, kakoršnih Lah nima.

Ta duh terja tudi, de se moški in ženski vjēmi med sabo preberajo, ker sami moški so preterdi, ženskih pak se kmalo naveliča.

(Konec sledi.)

Kdo je moj bližnji?

Že večkrat smo brali, de so sedanji sveti Oče papež Pij IX. mož usmiljeniga in zlahtniga serca: vsim bi radi pomagali in postregli. Leta 1847. se papež v Rimu po mestu peljejo; kar zagledajo stariga moža na tleh ležati, — slabo mu je bilo prišlo. Hitro ukažejo, de naj kočija postoji. Veliko ljudi je stalo okoli stariga moža. Njih eniga prisaajo: kaj de je? Smeje in merzlo se ta gerdun odreze: „Saj je le jud!“ Te terde besede zlahtniga Pija globoko ranijo. Kar hitro iz kočije zlezejo, bor-nimu starčiku pod pazho sežejo in ga s svojimi rokami sami v kočijo vzignejo. Ko se stareik čez en čas zopet zavē in pove, kje stanuje, ga sv. Oče sami na njegov dom peljejo. Nemudoma se po tem domu podajo, svojiga lastniga zdravnika k temu bolniku posljejo in vse za njega poskerbijo.

Sv. Oče tedaj niso dolgo popraševali, kakor pisarji in farizeji: kdo je moj bližnji? temuē so siroti hitro pomagali. Pojdi in stori tudi ti tako! — „V revah in v sili bližnjiga se usmili!“ S. P.

Osrnoteno obrekovanje.

Zmed nar navadnih protestanskih laži zoper katoličane je ta, de katoličani odpustike za denar prodajajo. To obrekovanje je tudi protestanski pridigar Cordes v Hildesheimu ob času katoliških eksercicij vnovič ogreto in pregreto na leco bil prinesel. Vredni jezuit O. Roh pa popraša očitno s prižnice svoje poslušavce: „komu zmed njih so bili kterikrat odpustiki za denar prodajani?“ In iz vsih ust je zagermelo: „Nikoli nikomur ne!“ Na to je rekel častiti Oče Roh, kako de objokujejo pred Bogom katoličani, de je pred 300 leti nevednost in spačenost to veliko odterganje od cerkve naredila, itd. „Volkshalle“ pravi, de se je pri teh besedah razsvitljeniga misionarja vse v vzdih-ljejih in solzah topilo, in de je bilo tudi mnogo

* Tudi Amfibrache

protestantov nad tem razdertjem v veri do solz ginjenih.

Ogled po Slovenskim.

Iz Adlešič 7. mal. travna 1852. — Očitna zahvala. Lepe verstice dobrotnikov se je v letšnjih listih bralo, ki so se od mnogih nesreč zadetih bratov usmilili, in jim v revah pomagali; kar nam očitno kaže, da keršanska ljubezin še med nami prebiva. — Ali ne samo revež, tudi moja farna cerkev spričuje, da se še najdejo pobožne duše okoli nas, ki rade, pa skrivaj, dobro storé. — Farna cerkev v Adlešičah je bila pred enim letom prav revna z mašnimi oblačili, in z družimi v cerkvi potrebnimi rečmi, tudi nar potrebniših ji je zmanjkovalo, in per toliki revšini farmanov še človek upanja v mislih obuditi ni smel, ji kaj tacega preskerbeti. — Pa za božjo čast uneti ljudje so pomagali. Najdel se je v Ljubljani častit gospod, kteriga ime razglasiti, mi njegova ponižnost ne perpusti, ki je pri usmiljenih Ljubljancih, in mislim, tudi drugod, za revno cerkev poprosil, in ne zastoj. — Toliko se je darov nabralo, da se ni samo vse potrebno za ta cerkev napravilo, ampak da je o praznikih tudi prav lepo ozaljšana. — Preden to faro zapustim, si v dolžnost štejem, se za lepe darove vsem znanim in neznanim dobrotnikom v svojim in svojih farmanov imenu očitno zahvaliti. — Naj bodo Vam, častiti gospod, in drugi dobrotniki, te verstice v znamenje serčne hvaležnosti! in če ravno revni farmanje Vam nikoli vaših dobrot poverniti ne bodo mogli; bodo vsaj pobožne in hvaležne duše, kterih fara še dosti šteje, v cerkvi Vaše dobrote gledaje, za Vas molile, in Gospoda, kteri zamore boljše povračilo dati, prosile, da ga Vam tu in tam stoterno podeli.

Martin Skubic, fajmošter.

Iz Leskovca pri Kerškim 6. mal. travna. Včeraj (evetno nedeljo) se je per nas žalostna zgodba perpetila: Med 9. in 10. uro popoldne, ko se je po vseh farnih cerkvah služba Božja obhajala, so neki nespametni starši svojiga 10 let stariga sinka s pol mernikam pšenice napolnjenim žakeljem v mlin čez Savo poslali, in revčik ni več domu prišel; per mlinu mu je na hervi spodletelo, v Savo je padel, ktera ga je proti Hrovaškemu odnesla. — Starši zdaj po njem zlo jokajo in tarnajo, ali kaj ko je že prepozno! — Očetje! matere! posvečujte nedelje in zapovedane praznike, pa tudi svoje otroke učite jih posvečevati!

© Té dni so nam tudi iz Podsrede na Štajarskim poslali častiti g. J. K. enajst družnikov ss. Cirila in Metodija. Ako se ne motimo, se ravno od tega časa, kar se je ta bratovšina začela, pogostniši slišijo spreobrnjenja razkolnikov, kar je bilo poprej le redko kterikrat čuti; to nam vero močno poterdí. Ravno te dni smo poslali Nj. milosti v Šent-Andrej blizo 1600 dozaj nabranih in poslanih udov te bratovšine. Vred.

Iz Ljubljane 8. maliga travna. Gospod M. Meršol stolni kaplan v Ljubljani, je izvoljen hišnik in namestni vodja v Ljubljanski duhovščini; g. J. Urevec, kaplan v Menšku, je izvoljen spovednik častitih Uršulinaric v Loki; g. M. Mikš, kaplan v Polhovim Gradcu, je poterjen fajmošter v Šent-Vidu per Žilčah; g. J. Bukovic, kaplan per sv. Trojici, je dobil podfaro v Banjiloki. — Gospoda Gr. Kušar, spovednik častitih Uršulinaric v Loki, in Fr. Šusterskič, fajmošter v Tersteniku, sta dovoljenje zadobila, v pokoj se podati.

Razgled po keršanskim svetu.

Iz Prage 25. sušca. Sinoč ob devetih je sodnija pastorja Košuta prišla in zaperla, z njim vred pa tudi njegoviga služabnika. Ob enim mu je bilo sila veliko slabih bukev vzeti, ki so bile v vodotoku skrite. Pravijo, da so večidel v Hirsbergu natianjene. Ni dolgo, kar so enake spise per njem dobili, in preiskava zavoljo njih še ni bila končana, torej moramo reči, da je velika prederznost, ker še v tem času ni mogel opustiti, zapeljevanja tako obširno raztrosovati. Zdi se, da naši protestanski sosedje to rovanje, kakor nekdanj Rongetovo popotvanje, sosebno podpirajo, in ne spoznajo, da to več njim škoduje, kakor katoličanam. Zdaj je vse polno slabih pisarij! Naša uboga policia ne sme gnojnih vil iz rok djati. Po zadnji volji Bakuninovi: vero in denarstvo pokončati, na kar mora vsaka država sama od sebe razpasti, delajo severne tiskarnice vedno zoper katoličanstvo, v tem, ko judje svoje poslanstvo z veliko umetnostjo spolnujejo. — Oče Ignaci je bil le malo časa per nas, ker bi rad že pred 1. malim travnam v London peršel. Cesar in cesarica sta blago perzadevanje tega redovnika tolikanj cenila, da je mogel še pozno zvečer k njima priti. Kjer koli je molitev za Anglikance perporočal, so mu prav perjazno obljubili, to željo mu spolniti.

Dunaj, 29. sušca. Po naznanilu iz Bosne se bo nekoliko kristjanov v Rim napotilo, svetiga očeta pomoči prosit zoper turško stiskanje.

Solungrad, 27. sušca. Grof Hahn, brat slovite pisavke, je že delj časa v našem mestu ter se bo, kakor se sliši, po zgledu svoje sestre v katoliško cerkev vernil.

Rim, 21. sušca. Dans (sredpostno nedeljo) je bila v cerkvi sv. Siksta zlata roža blagoslovljena. Veliki škof Besansonski, kardinal Mathieu, so veliko mašo imeli, ktera je slovesnost končala. Kakor se sliši, je roža španjolski kraljici Izabeli namenjena.

Dunaj 19. maliga travna. Včeraj zjutraj ob desetih so presvitli cesar 12 ubožnim v veliki dvorani noge umivali vprico vseh tukaj bivajočih nadvojvodičev in dvornikov, ter so po tem takim očitno pokazali keršansko ljubezen do bližnjiga po Jezusovih besedah: „Ako sim jest, Gospod in Učenik, vam noge umil, morate tudi vi eden drugimu noge umivati. Zgled namreč sim vam dal, da ravno tako, kakor sim jest vam storil, tudi vi storite.“

© Mariina družba za razširjanje katoliške vere v srednji Afriki je do 1. sušca že čez 25000 goldinarjev v svojo denarnico sprejela.

© Presse naznani, da se v majhnih protestantskih občinah v zahodni Prusii spreobračanja k katoliški veri čudovito množijo, in da je to večidel sad misijonov, ki jih za undotno katoličane jezuiti nekoliko časa sem imajo.

Dostavek.

Ravno zvemo, da je gospod Valentin Rupar fajmošter v Ihanu, 14. t. m. po štirdnevni bolezni in pobožni prejemi svetih zakramentov v Gospodu zaspal. Bil je pravi Izraelic brez zvijače; Bog mu daj v miru počivati.

Mill darovi.

Za srednjo Afriko. Krakovčanka 1 gold.
Za Tratarsko pogorelo cerkev. Krakovčanka 1 gold.